

DRUŽINSKI PRIJATELJ

poučno-zabavni list s podobami za slovenske družine.

Izhaja dvakrat mesečno in sicer vsak drugi in četrti petek v mesecu.

Naročnina je za vse leto 3 K., za pol leta 1 K 50 st. Posamne številke po tobakarnah stanejo 10 st.

Dopise, naročnino, oglase in reklamacije je pošiljati pod naslovom: Uredništvo (oziroma uprava) „Druž. Prijat.“

Rojanu pri Trstu, številka 3.

Poštno-hranilnični računa številka 864.139.

Na tretji slovenski katoliški shod v Ljubljano!

Pripravljalni odbor za tretji slovenski katoliški shod je objavil za velikonočne praznike to-le veselo naznanilo:

Velikonočni ognji plamené in označajo zmagoslavno alelujo, a mi vas kliče mo na tabor. Leto za letom obhajamo zmagalno vstajenje Kristusovo, a ne obhajamo ga, da bi se veselili brezdelnega miru, obhajamo ga, veliko bolj, da iz njega zajemamo novih moči, novih sil, novega poguma, in končno novega veselega upanja. Kristus je vstal, a vstati mora z njim iznova vsak čas in vsak narod. Vstajenje Kristusovo je bilo le dopolnjenje tistega žrtvepolnega življenja, ki se ni strašilo ne dela in truda, ne preganjaja in ponižanja, marveč je vztrajalo, vztrajalo tudi tedaj, ko je je pokril s smrtnimi mrakovi veliki petek. Tudi vstajenje našega časa in našega naroda more biti le dopolnjenje velikih žrtev. Zaman bi upali zmage, če bi se vdali malomarnemu brezdelju.

Zato vas v dneh največjega zmagoslavja kliče mo na tabor!

Katoliški Slovenci! Ni mogoče še danes presoditi, kaj sta bila našemu narodu prvi in drugi katoliški shod. Gotovo je, da se je z njima začel velik prepod, da se je

začela z njima naša renesanca. — Ljudstvo se je zavedlo svojih ciljev in svojih moči in začelo je vstajati polno upanja, polno delavnosti, polno resnobnega zmisla za velike naloge naše dobe. — Krščanska misel je z novo močjo prevzela duhove in dala dušam novega poleta. Velika radost polni naša srca, če se oziramo nazaj na to dobo. Kako vsepovsod tako vneto religiozno, socialno in politično življenje!

Toda ni še najvišji dan! Mnogo dela čaka tudi še nas, mnogo žrtev in mnogo bojev! Še bo treba mnogo dela, da bo deležen naš narod polnosti religioznega življenja; še globlje mu morajo se i v vse globine duševnosti krščanske ideje ter mu biti živa počela vsega delovanja. Mnogo žrtev bo treba, da pomoremo veliki socialni bedi naše dobe. In treba bo tudi še mnogo boja.

Dnevi so silno resni. Čete liberalizma so se začele zopet zbirati. Pripravljajo se na obupen naskok. Dal jim je poguma začasen uspeh v nesrečni Francoski. Kakor so tam z nasiljem zatrli versko svobodo, tako nameravajo iste sovražne nakane tudi v naši Avstriji. Vedno bolj divja sovrag zoper Cerkev. Vrgli bi radi križ iz naših šol in znamenje verne zvestobe iz krščanskih družin. Tudi se majejo osnove držav. Med narodi ni več doumevanja. ampak odtujenje in zamrza. Pravica se umika sili; ljubezen sebičju. V teh resnih dneh je treba krščan-

skemu ljudstvu jasnih ciljev in močne sloge. Kakor zvezde stalnice na nebu morajo biti načrtana načela v našem programu. Večna in rešilna krščanska načela pravičnosti in ljubezni morajo biti veljavna tudi za države in narode, in svobodo, ki je modernemu človeku tako draga, to svobodo morajo priznati države tudi Cerkev. Zato pa je treba, da se narodi zganejo v obrambo najdražjega, v obrambo svobode, vere in Cerkve. Treba je, da glasno terjajo svoje pravice in pravice svoje Cerkve. Treba je, da odločno izpovedo svoja načela o perečih vprašanjih naše dobe. Treba je, da resno premislijo vsa sredstva, ki jih terjajo novi časi z novimi potrebami. Treba je, da se v vzajemni spodbudi navduše za velike cilje, za lepe krščanske ideale, za sveti boj, ki brez njega ni mogoče vresničiti teh idealov. In zato, da izpovemo svoja načela o osnovah držav, da protestujemo proti nakanam liberalizma, da dvignemo glas za svobodo Cerkve, za neomadeževano čast krščanskega zakona, za religiozno vzgojo naše mladine, da zasnujemo skupne načrte, da se navdušimo za naš sveti boj, zato vas kličemo, katoliški Slovenci, na tabor katoliškega slovenskega ljudstva, na tretji slovenski katoliški shod.

Prvi slovenski katoliški shod je zbistril pojme in položil temelj organizaciji katoliških društev, ki se je tako lepo razvila v zadnjem desetletju.

Drugi slovenski katoliški shod je izdelal in določil natančen in jasen program za vse naše javno in društveno življenje.

Na tretjem slovenskem katoliškem shodu hočemo pregledati dosedanje svoje delovanje in določiti, kaj hočemo z združenimi močmi doseči v dobi bližnje bodočnosti v korist vsemu slovenskemu narodu. Shod se bo vršil zadnji teden avgusta meseca. Natančni program se določi v dogovoru z vsemi pokrajinskimi odbori.

Kličem vas, katoliški Slovenci, v svesti si vaše velike ljubezni do naše domovine in našega naroda, v svesti si vaše velike ljubezni do katoliške cerkve. Naj bi bil III.

slovenski katoliški shod tabor, v katerem bi se našli vsi Slovenci v bratski ljubezni in slogi. Naj bi bil ta shod početek nove dobe, ko bi padlo vse, kar nas loči, ko bi vsi Slovenci od Save in Drave, iz solnčne Goriške in kršnega Primorja izpovedali eno vero, vero v rešilno moč kršanstva, vero v zveličalno cerkev, vero v vstajenje narodov v moči krščanskih idej! Naj bi bil ta shod mogočen aleluja v težkih borbah našega naroda!

V Ljubljani, na Veliko soboto 1. 1906.

Za pripravljalni odbor:

J. Flis,

predsednik.

* * *

Odkritosrčno rečeno, smo krščansko misleči tržaški Slovenci z velikim veseljem sprejeli vest, da se bo vršil letos v Ljubljani katoliški shod. Kajti mi obmejni Slovenci spoznavamo najbolj jasno, da nam je treba k vspešni brambi naše meje poleg narodne pred vsem žive katoliške zavesti. Tisti »narodnjaki«, ki se hvalijo s svojo absolutno in radikalno narodnostjo a se zraven tega boje katoliškega imena kot hudič križa, so navadno brez izjeme slabi branitelji domovine in pravic slovenskega naroda. Brezverni slovenski liberalizem se je že in se bo še razkril kot sovražnik ljudstva in zaveznik naših narodnih nasprotnikov.

Zatorej naprej prava katoliška in z njo vred narodna zavest na Primorskem in v Trstu posebej. Le edino združena krščanska in slovenska ideja ima med priprostim ljudstvom življenje. Hvala vam, neustrašeni možje, ki se trudite za prireditve tretjega slovenskega katoliškega shoda! Ne boste sami, ne, tudi kar je še dobrih zavednih Slovencev na Tržaškem, so na vaši strani. Marsikateri pride na shod, posebno pa se nadejamo, da se bo tržaški pomožni odbor dične »krščansko-socialne Zveze« navžil na katoliškem shodu svežega duha in zadobil novih moči za rešitev tržaških Slovencev na krščanski podlagi. Če nas ne bo tržaške Slovence kaj kmalu pre-

rodilo društveno življenje s katoliškimi načeli, se bomo žal prezgodaj prepričali, da nam je bilo zastoj snovanje zgolj narodnih društev in povdarjanje zgolj narodnega stališča.

Listje.

Sodnijska povest. — Spisal Dragotin B.

Res zanimivo je, kako razkrijejo večkrat neznatne malenkosti veliko hudodelstvo. Naslednje vrstice pripovedujejo to na posebnem slučaju.

Nekako pred šestimi leti je živel star gospod z imenom Palmer, ki je stanoval v lepi hiši pri Hoboku s svojo edino hčerko in služkinjo. Moje spoznanje z gospodom Palmerjem je imelo nekako izvanreden početek.

Nekega večera sem bil v gledališču in opazoval nekega starega gospoda, kateri je živo in gromovito ploskal z rokama igralcem.

To pohvalno pričanje je dopadlo mlademu možu, ki je bil zraven njega in videl sem, kako je ostro opazoval starega gospoda. Nastal je med njima prepir in mladi mož se je dvignil, kakor bi hotel starega gospoda udariti. Pri tem prigrigljaju sem lahko videl njegov obraz in spoznal sem v njem zloglasnega žepnega tatu.

Bila je moja (kot redarja) dolžnost, da sem se umešal v stvar in položil sem roko na ramo mladega gospoda. Obrnil se je, prebledel ter postal nem pri pogledu na me.

«Kaj mislite, Emery, bi-li ne bilo bolje, ako bi Vi zapustil gledališče?!»

«Gotovo, gospod Brampton — takoj, ako Vi želite!» je odgovoril prizadeti. Emery je vzel svoj klobuk in zapustil ložo, ne da bi besedice odgovoril. Stari gospod se mi je predstavil za gospoda Palmerja in se mi zahvalil za posredovanje.

Gospod Palmer me je prosil naj sedem blizu njega in bila sva kmalu v pritegnjenem pogovoru. Spoznal sem v njem duševno bogatega, učenega moža, kojega znanje gledaliških iger je bilo resnično presenetljivo. Rekel mi je, da ima doma bogato zbirko starih gledaliških predstav in povabil me je, naj jih enkrat pregledam. Slednjič sem mu obljubil obiskati ga v prihodnjem tednu.

Svoji besedi zvest, sem prišel v določenem času k gospodu Palmerju, kateri me je na srčen

način sprejel in mi predstavil svojo hčerko, lepo sedemnajstletno deklico. V teku poldneva me je vodil po svojem posestvu.

«Kakšno drevo je to?» sem ga vprašal in kazal na eno, ki je bilo ločeno od vseh drugih dreves.

«To je mandelnovo drevo; moj oče je to drevo vsadil. To mi je ljubše od vseh drugih dreves v vrtu.»

Jaz nisem bil prej še nikoli videl mandelnovega drevesa in opazoval sem je pazljivo; listje mi je posebno ugajalo.

Peljal me je stari gospod tudi v svojo knjižnico in kazal zadovoljno svojo zbirko starih gledaliških pesnikov.

* * *

Minulo je okolo osem dni po mojem obisku, ko sem srečal na Broadway-u enega svojih tovarišev. Ker sem imel do njega posebno ljubezen, ustavil sem se pri njem in pričela sva klepetati. Kmalu me praša prijatelj:

«Kaj praviš k včerajšnjemu umoru?»

«Kak umor? Jaz ne znam še ničesar.»

«Res, nič? Gospoda Palmerja s Hoboka so našli danes zjutraj umorjenega v njegovem vrtu.»

«Palmer!» sem zakričal presenečen. «To je pač nemožno!»

«Zagotovem te, da je res. Danes zjutraj ob sedmi uri je dobil stražni vodja ovadbo. Levis je pričel takoj s preiskavo.»

«Sam pojdem pogledat. Palmer je bil moj prijatelj.»

Po kratkem pozdravu sva se ločila in jaz sem podvzival svoje korake čim hitreje. Točno opoldan sem bil že v stanovanju gospoda Palmerja. Levis je bil v sobi in mojega vstopa ne posebno vesel. Pred kratkem sem bil jaz neko težavno preiskavo bolje pojasnil nego on in za to mi je bil od tedaj nevošljiv.

«Ali vas je vodja sem poslal?» vprašal me je mrzlo.

«Ne, Palmer je bil moj prijatelj in moj obisk nima z mojim poklicem ničesar opraviti!»

«Ako le kot prijatelj umrlega sem pridete, pripravljen sem vam na vaša vprašanja odgovoriti. Morilec je bil takoj aretiran.»

«Gotovo — to me zelo veseli. Kdo je morilec?»

«Uganite.»

„Ne vem, nimam nikake slutnje.“

«Kaj pravite k gospici — Palmer?»

„Kdo!?” sem zakričal in nisem veroval svojim ušesom — «gospica Tončka Palmer, hči umorjenega? Smešno!»

«Gotovo!» odgovoril je Levis vesel. — «Mislite, da ni nikdo tako zvit kakor vi?»

„Ali, dragi prijatelj, tu ste gotovo vstrelil kozla.“

Mislite, kar hočete; preiskava vas bode prepričala.“

„Ali bi hotel vi, tako dober biti, meni izjaviti vaše dokaze o krivdi gospice Palmer?“

„Jaz nimam nič proti temu. — Palmerjevo truplo je bilo najdeno danes zjutraj s prerezanim grlom pod mandelnovim drevesom. Mož, ki ga je šele zapazil, nek mizar iz Hoboka, je zbudil hišne stanovalce iz spanja in prijavil tudi ovadbo na policijskem ravnateljstvu v mestu. Jaz sem preiskoval z vso strogostjo. Krivda gospice pride kmalu na dan. Krvna znamenja risala so pot iz hišnih vrat do njene sobe; okno iste je bilo odprto; tla so bila s krvjo pomočena in spodaj v veliki travi so našli nož s katerim je bil izvršen umor — ona ga je brez dvombe po izvršenem umoru vrgla skozi okno ven.“

„To je vendar čudno“, sežem mu naglo v besedo.

„Kako to?“

„Kako je mogla za Boga svetega do tega priti, da bi vzela morilno orožje po dovršenem dejanju s seboj v spalno sobo?“

„Ona je gotovo v strahu trenutka pozabila, da je držala nož v roki in ga še-le potem zapazila, ko se je v svoji sobi čutila varno.“

„In prosim, kak vzrok je morala imeti k zločinu?“

„To je tudi meni samemu še neznano; reklo se mi je, da se je gosp. Palmer ustavljal njeni poroki z nekim mladim možem, kojega je ona ljubila.“

„Kje je gospica sedaj?“

„V zaporu.“

„Ali kje?“

„V Hoboku.“

„Vi držite svoje dokaze gotovo za važne, ali zagotavljam vas, Levis, vi se motite. Jaz dam svoje življenje, da je mlada gospica nedolžna.“

„Potem bi je gotovo zgubil, Brampton, ona je gotovo izvršila umor. Takoj ko bodete stvar preiskal, boste istega mnenja, kakor jaz.“

Levis se je vrnil v New-York in mi pustil prosto polje. Jaz sem bilo nekrivdi gospice Palmer uverjen že predno sem pričel preiskavo.

Poznal sem njeno srčno ljubezen do očeta in od tod sem sklepal, da mora bi nedolžna.

Pregledal sem dejanje zločina. Bilo je sredi novembra; močan veter je celo noč pihljaj in tla so bila pokrita z listjem mandelnovega drevesa. In tu se je natanko razločevalo, kako strašno dejanje se je tu vršilo. Okno spalnice gospice Palmer-ove je ležalo na to stran vrta. Goste trte so obdajale hišo do vrha. Preiskal

sem zemljišče in ne zastoj. Prikazoval se je sled, ki je bil puščen pred kratkem; tu pa tam se je še razločno spoznalo, da je stopala noga tod.

Iz tega sem sklepal, da je moral morilec vdreti v sobo gospice, da je tako lahko krivdo zvrnil nanjo. Sled krvi, ki bi po Levisovem sprejedu sumil deključno krivdo, dokazoval mi je nasprotno. Ravno v njeni sobi je bilo največ krvi — a vedno manj, čimbolj sem šel doli k stopnicam in na hišnih vratih je bilo komaj opaziti sled krvi. Ako bi bila gospica Palmer izvršila umor, bi se moralo opaziti prav nasprotno. Po mojem prepričanju je moral morilec doli in zopet gori po stopnicah itd., in se je potem skozi okno, po katerem je prišel v hišo, spustil doli. Okoliščina, da je bilo odprto, potrjuje moje mnenje. —

Moja prva pot je bila — obisk pri mladi gospici v zaporu. — Moj poklic me je peljal k njej. —

Gospica Palmer se je nahajala seveda v stanu velike razdraženosti; grenko je jokala, ko sem ji razodel svoje prepričanje o njeni nedolžnosti.

„Bogu bodi hvala“, je zastokala, da vsaj eden veruje moji nedolžnosti! Meni je kakor, da se umor mojega očeta ni mogel izvršiti ker mi je, kakor bi živela pod pritiskom groznih sanj. Vedno se vprašujem: jeli možno, da se more mene kakor morilko na lastnem očetu sumiti? Ne, ne more, ne more biti!“

„Moramo iskati dokaze vaše nedolžnosti, ljuba gospica. Zaupajte mi in povejte mi vse. Kako se je to zgodilo.“

Nimam nič povedati. Sinoči sem šla zgodaj v postelj. Danes zjutraj sem še trdno spala, ko je zasedla policija mojo sobo.

„Jeli imel vaš oče zadnji čas kak prepir s kom?“

„Kolikor jaz vem, z nobenim.“

„Govori se, da je vaš oče odvrnil nekega gospoda, ki ga je zaprosil za vašo roko.“

„To ni resnica, gospod Brampton. Mlad mož, po imenu Karol Butler, me je nadlegoval dolgo s svojo ljubeznijo, a meni je bil v duši zopern in prosila sem očeta, naj me pred tem usiljivcem varuje. Vsled tega ga je obiskal oče in od takrat sem mladega moža še samo enkrat videla.“

„Pred osmimi dnevi je hodil vedno okoli naše hiše. Na večer pred umorom sem šla na mal izlet in bila sem šele sto korakov od našega vrta oddaljena, ko mi je on prišel nasproti.“

„Kaj se je zgodilo pri tem srečanju?“

„Bil je zelo jezen in mi je rekel, da mu je

oče zabranil vsako približanje k meni, a da se bo znal že maščevati.“

„Ta izpoved je zelo važna.“

„Vi gotovo ne obdolžujete mladeniča za morilca?“

„Kdo zna, komu je maščevanje pretil? Kje stanuje gospod Butler?“

„Uro od tu; njegov oče ima mlin.“

„Dobro, hočem ga takoj obiskati.“

Ko sem gospici obljubil, da se vrnem takoj, zopet k njej, sem se od nje poslovil. Upal sem dobiti koristne izjave od tega Butlerja in odpravil sem se takoj k njemu na težko pot.

(Konec prihodnjic.)

Spet . . . .

(speval — Stanislav Žitko.)

Spet pomladno lice
mladi svet objemlje,
vsklile spet cvetlice
so iz tople zemlje.

Lepo pestro cvetje
kras je spet prirodi,
ptičev milo petje
se glasi povsodi.

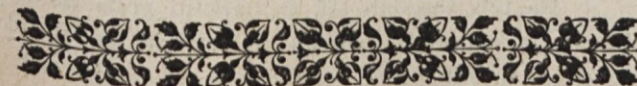
Kakor v lanskem letu
letos je vse mlado,
strto prej, zdaj v cvetu
kaže svojo nado.

Res iz zemlje novi
časi so vskalili,
a nam prošli dnovi
niso se vrnili.

Slovenci in Slovenke!

Spomnite se družbe sv. Cirila in Metoda.

V Marijino slavo.

(Majnikova; Spisala M. Topolnik-ova)

Krasni dan prvega majnika! Vsakdo se ga veseli, otroci skačejo po zelenih tratih in v gozdih nabirajo cvetlice za krašenje oltar kov v proslavo majnikove Kraljice.

V gostilni pri „Zlati goski“ na J. je sedel gosposko oblečen človek. Gledal je skozi okno kraje, kjer je preživel srečne dneve mladost, občudoval še vedno mu drago domovino. Kakor sanje so mu vstajali spomini na svoja mlada leta, ko je tekal po hribčkih in dolinah ter brez vseh skrbi in nadlog pasel živinico. Srečni, blaženi spomni! Kraj pa, v katerem je bil tako srečno preživel mladost, je postal zanj in za njegovo domišljijo preozek, želel je proč dalje po svetu, kjer bi si lahko nabral veliko plemenitja. In ko so mu umrli stariši, je zapustil dom in šel po svetu. Sreča mu je bila mila in kmalu si je pridobil marsikaj. Kar je pa bilo največ vredno, je to, da si je v teku mnogih let in med tolikimi ljudmi in slabimi tovariši ohranil svoje poštenje in dobro sree. Da bi se ga marsikatera tuja gospodična ne branila, je umevno. Vendar on je nad vse ljubil če tudi na tuji zemlji dom vno svojo in greh se mu je zdel jemati tujko. Da, Slovenko hoče, z njo in iz nobenega drugega nara hoče deliti zakonsko srečo. Kako je hrepenel po domovini!

In sedaj je tukaj! Zopet ima priliko ogledovati in pozdravljati drage mu kraje, se veseliti predrage domacije. Vendar, kljub temu ni srecen; se zmiraj je tujec in sicer sedaj tako z domačini, kakor prej s tujci. Nihče ga ni spoznal in koga pa naj on potem pozdravi, komu naj se približa?

Ko se je tako bavil s takimi in enakimi mislimi, videl je skozi okno, kako hite ljudje v cerkev. Spomni se, da je prvi majnik; ne premisslja dolgo, in tudi on vzame klobuk in gre v cerkev. Slišal je duhovnika, kako je priporočal vernikom naj celi mesec Mariji posvete in naj okrasijo njene podobe in oltarje. Svetoval je naj olepšajo doma kako Marijino podobo in pred njo molijo. Marsikoga so genile te besede.

Tudi tujcu se je milo storilo. „Kje pa naj si jaz olepšam in okrasim Marijino podobo, ko je nimam nikjer“ je vzdihoval. A ni se dolgo mučil s takimi vprašanji. Spomnil se je kapelice na gričku, katero je že v mladih letih rad obiskoval, ko je bil še majhen, nedolžen otrok. „Njo moram prvo pozdraviti v svoji domovini in ako me nihče drugi ne pozna, me bo gotovo ona. Njeno podobo hočem jaz olepšati. njen oltar jaz okinčati!“

Z veselim srcem se odpravi popoldne po gričku proti kapelici. Najde jo, kakor je bila nek-
daj, zapuščeno. Že je hotel poklekniti in pozdra-
viti Marijo, kar se spomni, da še ni opravil kar je
nameraval, in da hoče pred olepšano podobo po-
kazati svojo pobožnost in ljubezen do nje. Šel je
in v griču nabral cvetlic in vejic, katere je znosil
v kapelico. Ko se mu je zdelo dovolj, gre v ka-
pelico in začne zbirati lepše cvetlice in krasiti
oltar. Ker je pa imel veliko opraviti z rokami,
padel mu je prstan že parkrat iz roke.

„Sem pač shujšal, ker mi je prstan preve-
lik“ dè sam pri sebi ter ga dene na oltar. Potem
zopet nadaljuje svojo del, in ga kmalu dovrši. Še
pred ne dolgim časom je stala kapelica in Mati
Božja v njej tako zanemarjena in zapuščena, a
sedaj je drugače. Z veseljem jo ogleduje od vseh
stranij in polasti se ga zopet, odkar se je bil vrnil
v domovini, neko veselje nad seboj. Sedaj torej,
ko je dosegel, kar je nameraval, je pokleknil in se
v goreči molitvi zahvaljeval Kraljici majnika, da
mu je dovolila jo tako počastiti. Nekoliko po-
krepčan vstane stopi iz kapelice in z radostjo
ogleduje z rožami okrašeno dolino pod seboj,
občuduje v zadnjih žarkih zahajajočega solnca še
lepšo domovino svojo. Nehote mu pridejo na mi-
sel besede pesnikove:

Naj sklene se dol in planina,
z dolinskim, planinski naj druží se svet
kako si pač lepa, oj ti, domovina —
cvetice li lepše rodi še kje svet?

Nepopisno veselje ga obide in z nekako za-
dovoljnostvo misli z pustiti kraj, kjer se je prvič
razveselil. Toda, nenadoma zasliši veselo petje
dveh deklic po griču. Rad bi se umaknil, ko je
sprevidel, da gresta deklici semkaj, a ni vedel
kam. Po gričku že ne more, ker sti deklici preblizu,
a tukaj ostati noče, ker je nerad videl, da bi
kdo vedel, da je on krasil Marijino podobo. V
naglici se ozre in vidi tik kapelice stati dva
visoka grma. Hitro skoči in se med vejevje skrije,
da ga ni bilo mogoče opaziti.

Kmalu sti deklici ustopili. Neizmerno ste se
čudili, ko sta videli, da je oltar že okrašen. Naš
znanec ki je tičal med grmovjem, je slišal natanko,
kaj sta se deklici menili in videl kako je starej-
ša, čvrsta, kakih dvajset let stara deklica njegove
cvetke popravljala in vmes vpletala svoje; mlajša
sestrica ji je pa pri delu skrbno pomagala.

Kako se je v kratkem času spremenil prej
tako zapuščen oltar! Kdo je neki že danes krasil
oltar? — slišal je Edvard govoriti mlajšo de-
klico.

„Bog vedi, kdo bi bil naju prehitel“, dè z
nekako zadovoljnostjo starejša.

To so bile prve besede, katere je slišal Ed-

vard govoriti v svoji domovini z veselim srcem in
in nad katerimi je občutil neko prijetno notranje
veselje. Kmalu na to zasliši kako je jedna izmed
deklic vzkliknila: „Ali vidiš prstan na oltarju?“
Začudeno je gledal, kaj to pomen in videl, kako
je starejša vzela prstan, ki ga je bil prej on po-
zabil, in ga kazala svoji sestri.

„Poglej, Karolina“, rekla je, kako je lep ta
prstan. Gotovo je v sredini diamant, sicer bi se
ne svetil tako“.

„Čudno to“, odgovorila je mlajša, „ta prstan
gotovo ni od nikogar iz naše vasi!“

„Gotovo ne!“ odgovori sestra, „ta prstan je
najbrž onega tujca, ki stanuje v gostilni in o
katerem mi je pravila kičmarjeva „Anica.“

„Kaj je tako pobožen? čudi se mlajša.

„Že mora biti, ker je gotovo on krasil oltar
ker je bil prstan zraven cvetlic!“ odgovori ji se-
strica.

„Čudno je to, da se spomni pri vsem svo-
jem bogastvu, katerega baje ima še na to kape-
lico. Vendar, naj je, kakor hoče, ta prstan
mora dobiti še danes, če je res njegov,“ dè mlajša.

Pri teh besedah sti deklici pokleknili in z
vidno zbrano pobožnostjo molili. Edvard je
bil presrečen, zdelo se mu je, da se deklici v
svoji priprosti molitvi njega spominjata.

Ko sti odmolili, sta vstali in šli iz kapelice
ter obstali pred pragom.

„Karolina, kaj bi ti storila, ako bi sedaj za
najdeni prstan dobila tisoč kron?“ vpraša Mari-
jica starejšo sestrico.

Očetove dolge bi poplačala, potem pa ta-
koj šla v samostan, ker čutim samo poklic za
tje. Trdno upam da se mi želja uresniči. No, kaj
bi pa ti naredila, Marijica?“

„No, kaj jaz bi doma pri stariših ostala.
S samim denarjem jim še ni pomagano.“

„In pozneje, s kom bi se omožila?“ popra-
šuje Karolina.

„Molči vendar o tem!“

„Nù le povejmi mi! Koga bi vzela, ali glu-
hega kovača ali pa bogatega Amerikanca ali kar
že je, ki stanuje v gostilni? Prstan že itak imaš,
samo njegov ga do oljenja je treba,“ draži jo Ka-
rolina.

Tisto bi mi bilo vse jedno, ako bi se mo-
žila. Še mnogo rajši bi vzela gluhega kovača,
kakor pa bogatega tujca, ki ne vem kak človek in
katerega naroda da je. Jaz hočem domačina, ker
le s takim upam biti srečna, — dè Marijica od-
ločno.

Po teh besedah sta se napotili proti domu.
Edvard je stopil iz svojega skrivališča in gledal
za njima premišljuječ besede ki, sta jih govorili.

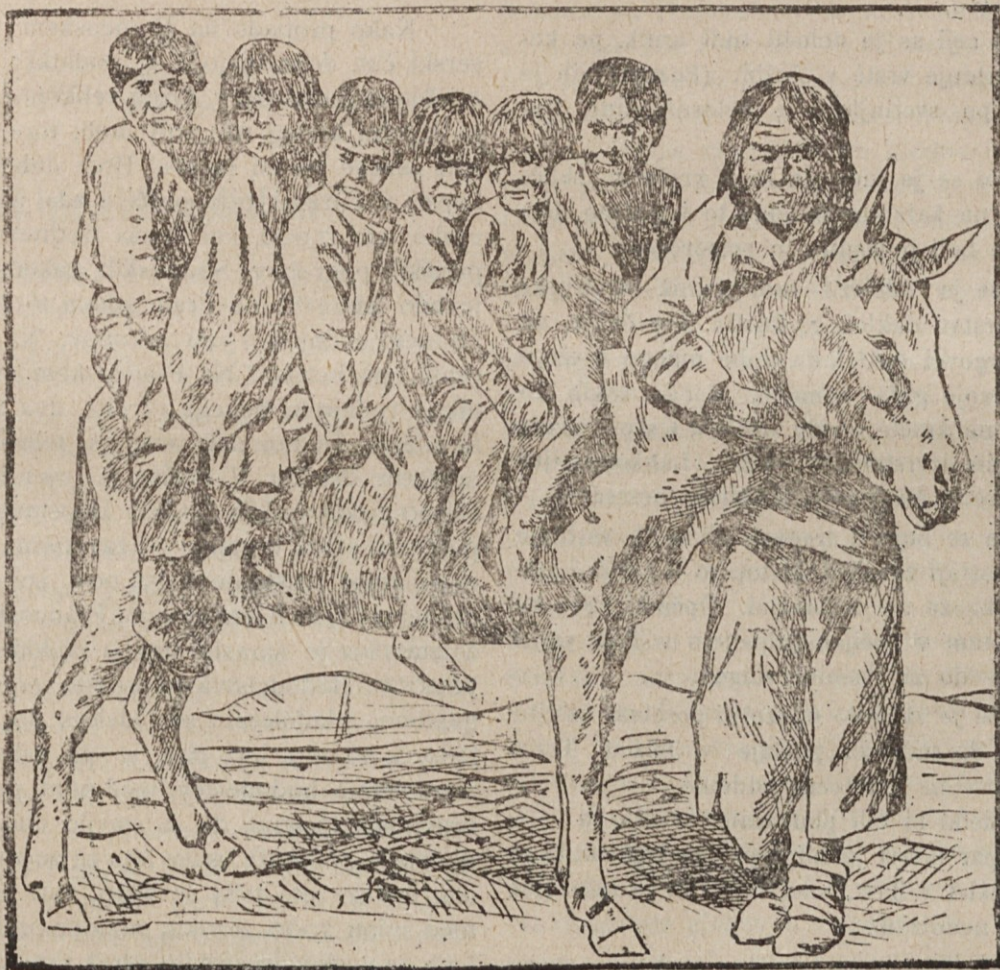
Da, tudi ona hoče Slovenca — domačina, kakor on Slovenko

Ko je tako vse premišljeval, se ni kešal, da je prvo pozdravil Marijo in okinčal njen oltar kajti zdelo se mu je, da so se zanj začeli zopet prijetnejši, lepši časi.

Zgodaj drugo jutro je že od deklet dobil svoj prstan ter se seznanil z njih pošteno družino. Čutil se je zopet veselega in presrečnega kakor nekdanj. Ne dolgo potem je poprosil za roko Marijčino, kateri je pojasnil, kdo da je in da je z drugimi vred rojen Slovenec in njen brat po narodnosti. In ker so ga tudi stariši spoznali za vrednega, so kmalu na to praznovali poroko.

Sedaj še le je povedal Edvard, kako je takrat poslušal pri kapelici njune pogovore in želje, katere so se sedaj izpolnile.

Edvard je poplačal očetove dolgove in Karolina je dobila doto za samostan. Predno pa je odšla, so šli še jedenkrat vsi skupaj se zahvalit Mariji za tolike milosti. Prstan pa, kateri je bil povod vsemu temu, je Edvard prodal in za denarje dal na novo pobarvati oltar in podobo in stene lepše naslikati. Vsako leto pa zahaja meseca maja s svojo družino ves srečen krasit in kinčat Marijino kapelico na griču.

Kako potuje Indijanec s svojimi otroci

Koledarček.

April

29. II. po velikonočna nedelja. (Evangelij: Jezus, dobri pastir.) Peter, muč.; Robert, ap.; Antonija. — 30. ponedeljek. Katarina Sij., dev.; Marijan, muč.

Maj

ima 31 dni. Dan zraste za 1 uro 11 min.

1. torek. Filip in Jakob, ap.; Žiga; Jeremija, prorok — Danes je prvi krajec ob 8 uri 4' zvečer. Spremenljivo vreme. — 2. sredo. Atanazij, šk.; Sekund, muč. — 3. četrtek. Najdba sv. Križa; Mavra; Aleksander I. pap. — 4. petek.

Florijan, muč.; Monika, vd. — 5. sobota. Pij V. pap.; Irenej, šk.; Angel, muč.

6. III. po velikonočna nedelja, (Evangelij: Jezus napove svoj vnehohod.) Varstvo sv. Jožefa. Janez Ev. pred lat. vr. Judita, muč.; Teodot, šk. — 7. ponedeljek. Stanislav, šk. muč.; Gizela, kr. — 8. torek. Prikazen nadang. Mihaela; Viktor, muč. — Danes je ščep ob 3 uri 7' popoldne. Najprej bo nestanovitno, potem pa lepo. — 9. sredo. Gregor Nac., škof.; Izidor, Knet. — 11. petek. Mamert, šk.; Gandolf. opat. — 12. sobota. Pankracij, muč.; Nerež. muč.

Za varstvo deklet.

V petek dne 20. aprila je bila v prostorih družbe Sv. Vincenca Pavlanskega (Giacinto Galina št. 6 II) v Trstu mesečna seja oddelka za varstvo deklet. Navzoče so bile skoraj vse gospe in gos-pice, ki se žrtvujejo za varstvo deklet. Dan na dan zahajajo na železniško postajo, da sprejmejo v varstvo posebno one mladenke, ki prihajajo brez spremstva v Trst v službo. Za dekleta, ki večkrat ne poznajo ne laščine in ne mesta, so te varhinje pravi angelji varhi. Na stotine deklet je dobilo v njih tolažbo, nasvet, obrambo in službo. Nekateri slučajji, ki so se dogodili tekom leta, so jako zanimivi — in kažejo jasno, kako potrebno je tako varstvo.

Pri tej seji se je določil tudi urnik, po katerem se varhinje vrsté v službi. (Poznati jih je na postaji po svetinjicah z belorumenimi trakovi).

Določilo se je tudi da se v kratkem skliče javen shod, na katerem se bo de to imenitno delo občinstvu še bolj pojasnilo in priporočalo.

Seje se je udeležil tudi tajnik avstrijske zveze za varstvo deklet, g. Rustia. Poročal je, da se trudijo trgovci deklet, da dobe mnogo svežega „blaga“ v svoje grde namene. Mnogo takih trgovcev gre na kmete, zvabi dekleta v svoje mreže ponujajoč jim izvrstne (?) službe. Lahkomišeljne mladenke gredo na lim in postajajo nesrečne.

Ker pa se boje ti trgovci, da bi jih varhinje deklet na postaji zasačile, izstopajo s svojimi žrtvami iz vlaka že na Nabrežini, Opčini, Proseku — in se potem v kočijah pripeljejo v Trst varni in gotovi — do zloglasnih brlogov.

Zato se je sklenilo opozoriti posebno častito duhovščino, da tudi za postaje v bližini Trsta ustanove posebne varstvene oddelke.

Ti oddelki bi bili podružnice tržaškega.

Pred par dnevi je bil zaprt en trgovec, ki je zmotil 7 deklet v Trst, med temi jih je bilo pet popolnoma nedolžnih.

Od sedaj naprej bo tajništvo avstrijske zveze za varstvo deklet tržaškega oddelka (Sv. Vincenca) redno obveščeno o težjih slučajih.

Varhinje spremljajo v Trst došla dekleta v poštene službe ali pa v poštene zavode.

Z velikim zadoščenjem beležimo, da se je na tej seji vso čast in hvalo pripoznal posebno našemu slovenskemu „Zavodu Sv. Nikolaja“ v Trstu (Via Farneto 18 II). In kar je še bolj važno je to, da so se varhinje tudi laške in nemške narodnosti zelo pohvalno inrazile o vzornem in lepem vedenju voditeljice „Zavoda“. Njen naslop je zelo prikupljiv in dekleta se kmalu čutijo v

„Zavodu“, da so kakor doma. Bog naj blagoslov, njeno požrtvovalno delovanje. Mi pa ob tej priložnosti „Zavod Sv. Nikolaja“ vsem toplo priporočamo, a ne samo, da tista dekleta, ki res morajo od doma v svet, nanj naslovljajo, temveč tudi, da ga gmotno podpirajo. Oh ko bi naši ljudje vedeli, kako potreben je za slovenska dekleta ta „Zavod“, bi se ne bali zanj žrtvovati tudi večjih svot. Torej!

Kaj nas uče številke na Francoskem?

Kako propada na Francoskem moralni in verski čut, dokazujejo ti le podatki: Pariz šteje 2 milijona prebivalcev, svojo velikonočno dolžnost pa izpolni komaj 100.000 oseb, torej pet na sto, štiri ženske pa en moški! Brez duhovna so pokopali v Parizu 3000 oseb, a zdaj jih pokopljejo vsako leto 17.000, kar znaša tretjino vsakoletnih pariških pogrebov. Sodnijskih zakonskih ločitev je bilo leta 1884 na Francoskem 1657, a leta 1902 so locili sodnijsko 8431 zakonov. Na 62 rodbin pride ena locena! Na Francoskem nima dva milijona rodbin nobenega otroka, dva milijona pa le enega. Tu tici rak rana na telesu francoske moderne družbe. V Parizu je rojenih vsako leto 18.000 nezakonskih, 30.000 izpostavljenih in zapuščenih otrok vzgajajo po zavetiščih. Najnesramnejše spise razširjajo v 150.000 izvodih. Hudodelstev so našli leta 1800 na Francoskem 167.000 a leta 1892 je naraslo število hudodelstev že na 700.000. Hudodelstva se osobito množe tudi med mladino. Mladoletnih hudodelcev so našli leta 1880 še 16.000, leta 1891 je pa bilo že 41.000 mladoletnih hudodelcev, med njimi polovica proti nravnosti. Pravijo, da se število mladoletnih hudodelcev pomnoži vsako leto za 2000. Samoumorov je bilo leta 1884 še 7500, 1892 pa že 9000, med njimi 2000 ženskih samoumorilk. V desetih letih je poskočilo število otrok samoumorilcev od 140 na 460. Goljutijske so poskočile v tem času od 1000 na 3300, tatvine, ki so jih izvršili otroci so se pomnožile od 5000 na 15.000. Vsako leto sprejmejo v poboljševalnice 1000 do 1200 otrok. V Parizu so spili leta 1885 57.000 hl absinta (pe-linkovca), leta 1897 so spili že 160.000 hl in vsako leto se zviša množina spitega pelinovca za 20.000 hl. Nečistnic je v Parizu 250.000. Telesni razvoj prebivalstva je zelo nazadoval, leta 1832 nista bila potrjena izmed 100 mladeničev dva k vojakom, leta 1892 je pa bilo izmed 100 mladeničev 32 nepotrjenih.

Pripomniti pa moramo, da se za potrditev k vojakom zahteva zdaj mnogo manj kakor leta 1832. V velikih mestih ima izmed 100 rodbin le 50 sobico s 15 do 20 m³ zraka. In to v državi, ki ima socialistične ministre, seveda ti možje nimajo časa, da bi se pečali z delavskim izboljšanjem, ker morajo skrbeti predvsem za protiverško gonjo. V 59 departementih se je leta 1886 še pomnožilo prebivalstvo, a leta 1896 se je pomnožilo le še v 24!

Tako daleč je privedlo brezbožno framasonstvo ljudstvo na nekdanj cvetočem Francoskem. Številke bolj glasno govore, kakor vsako drugo dokazovanje, kam pripelje ljudstvo protiverški boj!

Kaj pravi politika?

Avstrija-Ogrsko. Državni zbor V torek je zopet začel zborovati avstrijski državni zbor. Z nape ostjo pričakuje svet, kaj bo odgovoril ministrski predsednik na interpelaciji, podani v prvi seji od poslancev skoro vseh strank, v kateri zahtevajo od vlade, naj poda jasno pojasnilo o dogovorih med krono in ogrsko vlado, v kolikor zadevajo našo državo izla ti pa naj se vlada izjavi, kaj namerava storiti v slučaju gospodarskega boja obeh državnih polovic. Vsenemci so vložili nujen predlog, v katerem zahtevajo, naj se uvede obvezno seziganje mrličev. Predlog, da je bil odklonjen. Ti prijatelji katoliške cerkve pač ne morejo nikdar mirovati. — Vsa pozornost je sedaj obrnjena na razprave v odseku za volilno reformo. Važna je izjava češkega posl. Kramařa, ki je rekel, da so Čehi pripravi za pravičen kompromis, ne puste pa, da bi se z njimi po topalo kakor z manje vrednim narod m. On je za parlamentariziranje vlade, ker nasproti močni ogrski vladi mora stati močna avstrijska vlada in močen

parlament. Parlamentiziranje pa zadeva ob velike teškoče. — Proračunski odsek razpravlja o kongui (duhovniški plači.) — Na Ogrskem se pripravljajo na volitve. Shodi se vrše po vsej deželi. Zlasti so važne izjave novih ministrov glede na volivno preosnovo, ker to bo glavna naloga drž. zbora. Minister Paoni je rekel, da on je za splošno volivno pravico, ali pogoj za volivno pravico je, da je volivec domoljub in Oger! Tudi hrvaški sabor je razpuščen in razpisane so nove volitve. Za hrvaška ga ministra je imenovan Geza Josipović.

Drugi kraji. Volitve na Ruskem se mirno izvršujejo. Car bode otvoril 10. maja osbno naj-slovesnejše državni svet in državno dumo. Ruska je vzela na Francoskem Angleškem in v Avstriji na posodo čez 800 mil. — Pri razpravah v Alžezirasu je bila le Avstrija na strani Nemške vse druge države so držale bolj s Francosko, tudi Italija, nemška zaveznica. Po končani konferenci pa je poslal nemški cesar avstrijskemu ministru Goluhovskemu brzojav poln hvale za njegovo podporo Nemčiji in je namignil na obnašanje Italije pri istih razpravah. Vsled tega so začeli laški listi oestro pisati proti Nemčiji, nemš'i pa so odgovarjali z grožnjami. Go orilo se je o razsulu trozveze. No, škoda bi je sicer ne bilo, ali do tega vendar ne bo prišlo. — Srbsko ministstvo Grujićevo je odstopilo. Kralj je poveril sestavo nove vlade Pasiću. Skupščina bo razpuščena in razpisan bodo nove volitve. — Po raznih mestih Francoske so nastali resni nemiri med delavci. Delavci napadajo in streljajo vojake. Vlada se jako boji tega nevarnega gibanja. — Strašnim nesrečam v Kurieru na Francoskem in v južni Italiji se je pridružila nova v Amerik. Potres in ogenj sta skoraj uničila cvetoče mesto S. Francis o. Škoda je neprecenljiva, žrtve neštevilne. Da bi svet spoznal v teh ponavljajočih se nesrečah kazen božjo in klic k pokoi: Jeruzalem. Jeruzalem, vrni se zop t k svojemu Gospodu! A žal je mnogo gluhih in slepih.

Prezviseñi in Premil. škof tržaško koprski Dr. Francišek Nagl odpotuje dne 5. maja za teden dni v humaški dekanat, v katerem bode kano-nična vizitacija in deljenje sv. birme. Spremljal ga bode č. g. Ivan Tul.

Velikanski potres v S. Francisku. Dne 18. t. m. zjutraj je hud potres skoro popolnoma uničil veliko mesto na zapadni strani severne Ame-rike, ki je štelo okolo 400.000 prebivalcev, raznih narodnosti. Prvikrat se je stresla zemlja ob

5 uri in 13 minut zjutraj in se je tresla več ali manj skoro 3 ure. Porušilo se je bilo okolo 5000 hiš, mrtvih je 10.000 prebivalcev. Na cestah leže celi kupi mrtvecev in bati se je še kužnih bolezni. Kar ni porušil potres, je uničil ogenj. Mnogo so trpela tudi sosedna mesta. Bogati Amerikanci so odklonili vsako pomoč od drugih držav in si hočejo pomagati sami. Mesto hočejo sezidati še večje in lepše.

Toča. Iz Kozjega na Štajerskem nam piše prijatelji: Za pisanko (pirh) nam je poslal ljubi Bog na velikonočno nedeljo ob pol drugi uri strašno nevihto z bliskom, gromom in točo. Toča je kar pobelila. Pa tudi na velikonočni ponedeljek ji je sledila ob 6 uri na večer še strašnejša nevihta z bliskom, gromom in točo. Na več krajih je strela užgala poslopja, da so gorela in plapolala v večernem mraku, druga je pa več ali manj poškodovala. Toča je že tudi napravila precej škode na amerškem trsju, in je odbila marsikatero že pogrnalo oko. Strašne so bile one ure o velikonočnih praznikih pri nas, Daj Bog, da bi ne bilo letos več takih. Treska in hudega vremena reši nas, o Gospod!

Iz Črnega Vrha nad Idrijo Pri nekem tukajšnjem kmetu sta umrli dve ženski en dan. Predpoldne je umrla mati gospodinje, popoldne pa neka druga ženska, ki je tu gostovala. Pokopali so ju skupaj.

Spomenik pokojnemu kanoniku in slovenskemu pisatelju Dr. Frančišku Lampetu postavijo v Črnem Vrhu. G. župnik Abram ima že izdelan načrt in 700 K denarja. Tla za spomenik bo prepustil gostilničar J. Lampe nasproti obelisku Dr. Mateja Cigaleta.

Za konkurenco našemu katoliškemu izobraževalnemu društvu, so ustanovili liberalci pri nas še svoje izobraževalno društvo. Vendar jim naše ljudstvo ne pojde na limanice.

Pepel iz Vezuva je padal te dni v Trstu, v Gorici, v vipavski dolini in drugod. Res čudno kako daleč zanesa veter ta pepel. Od Vezuva do nas je skoro dvakrat toliko, kakor od nas do Dunaja.

Žrtve ameriških železnic. Leta 1904 je bilo povoženih na železnicah v Ameriki 3532 železniških uslužbencev, nad 67.000 pa težko ranjenih. To so grozna števila. Od 100 služabnikov si ohrani komaj eden življenje. Vse to povzroča tamošnja hitra vožnja in ogromen promet.

Papež Pij IX prištet blaženim. Z ozirom na mnoge prošnje, po katerih naj bi bil papež Pij IX. prištet blaženim, se je sedanji papež za to odločil. Preiskovanje za resničnost kreposti in čudežev se prične takoj po Vel. noči.

V Sežani je bil 17. in 18. t. m. vojaški nabor. Od 286 mladeničev je bilo potrjenih v vojake samo 92.

424 mrličev so do sedaj izvlekli iz nesrečnega rudnika v Courrieres na Francoskem. 676 jih pa še gnije v jami. Požar je ugasnil.

Družba sv. Cirila in Metoda v Ljubljani je te dni razposlala vsem slavim občinskim odborom na Slovenskem sledečo prošnjo:

Slavno županstvo!

Tujezični listi očitajo semintje „Družbi sv. Cirila in Metoda v Ljubljani“, da zna biti gibčna.

Nam je tuprilično ta ista pohvalna gibčnost pripoznati društvu „Südmarki“ in pa enemu nemških srenjskih odborov.

V novinah beremo namreč, da je 23. februarja t. l. občinski odbor mesta Spital ob Dravi ugodil prošnjam „Südmarke“ ter dovolil imenovanemu društvu vsakoletnih 50 kron podpore.

Obenem je sklenil da kolekuje sleduje uradno pismo in listino — ki pojde čez prag občinske hiše — z „Wehrschutzmarkami“, t. j. znamkami tega nemško narodnega društva.

Prepričani Vaše domoljubne volje Vas prav vljudno prosimo, da posnemate gibčnost naroda, ki se mu je za svoj obstanek bati prav tako malo, kakor se nam je semtertje bati prav zelo.

Dosedaj ste nas obvestili dve slovenski srenji, da vsled naše že enkratne prošnje do vseh slovenskih slavim županstev kolekujete svoje listine z našim narodnim kolekom.

V ime domovinske stvari in pa, da svetite svojim podanikom vabljivim zgledom, prosimo Vas povodom ponovljenega sklepa naše 170. vodstvene seje iz 21. marca 1906, da bi prav kmalu sklenili v prid naši slovenski narodnosti to isto, kar je špitalska občina ukreniti znala v hasek nemškemu rodu

Mi pa ne zahtevamo od slovenskih srenj da bi čez noč postale češke srenje, kojim je „Osrednja češka matica“ ljuba punčica v narodnem očesu in koje ne prezira menda niti ena izmed njih.

A to si pa usojamo beležiti Vam v tem pisanju, da bodimo vsaj na nevtralnih slovenskih tleh naše družbe kar je moč gibčni in kar je moč energični.

Te gibčnosti in te energije tudi naši narodni nasprotniki pričakujejo od nas in nas v notranjem cenijo tem bolj, kolikor bolj se bližamo imenovanima lastnostima.

Slavim srenjski odbor! Udejstvimo svojim neprijateljem to njihovo opravičeno pričakovanje.

Z odličnim spoštovanjem beleži:

Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda.

Cesar pri otvoritvi nove železnice. Kakor čujemo, utegne biti slovesna otvoritev nove železnice okoli 15. julija. Baje pride k otvoritvi cesar sam ter se popelje od Jesenic v Trst, kjer se ukrca, da prisostvuje potem velikim mornariškim manevrom v Jadranskem morju.

Zavod sv. Nikolaja v Trstu je razposlal te dni občinskim predstojništvom sledečo prošnjo za podporo:

Slavno županstvo!

Osem let že deluje zavod sv. Nikolaja v korist zapuščenim in brezposebnim dekletom. V teku tega časa je sprejel zavod v svoje varstvo nad 6000 deklet. Od vseh delov slovenske domovine so se dekleta le sem zatekala in morda ni bilo županije, da ne bi bila po kakem dekletu v zavodu zastopana.

Kaj pa nudi zavod tu službujočim dekletom? Za malenkostno ceno, v potrebi tudi brezplačno, daje stanovanje in hrano. Posreduje za dobre in poštene službe. Nadzoruje dekleta v verskem in nraavnem obziru. Trudi se s predavanji in s knjižnico za njihovo izobrazbo in skrbi po močeh, da se izučé in izurijo dekleta v vseh strokah gospodinjstva. V stiskah je zavod dekletom varno zavetišče, v potrebah jim ponuja gotovo pomoč. V zavodu so dekleta kakor doma.

Kdo vodi zavod? V odboru zavoda so različne slovenske gospe, nekaj zavednih službujočih in en duhovni voditelj. Tako sestavljen odbor jamči, da bode zavod vsestranski uspeval in na predoval.

Ker so stroški za vzdrževanje tako potrebne in koristnega zavoda precejšnji, prosi uljudno podpisani odbor to slavno županstvo, da blagovoli nakloniti zavodu malo podporo. Slavno županstvo naj posebno blagohotno uvaží okolnost, da človekoljubna in rodoljubna naša naprava, ki se zavzemlje čestokrat za naša zapuščena in bolna dekleta, prihranjuje občinskim blagajnam marsikatero stroške.

Prosimo uljudno, pomagajte nam vršiti to težko nalogo in misijonsko delo.

Karla Ponikvar predsednica. Roža dr. Gregorinova podpredsednica. Maša Grom blagajničarica. Olga Sancin tajnica. Fran Guštin duhovoditelj. Priporočamo zavod v blagohotno podporo.

Nov babilonski stolp. Na malem otoku Conay blizo New Yorka nameravajo zgraditi stolp, ki bo visok 210 metrov in bo imel v premeru 99 metrov. V višini 45 metrov nad zemljo bo vrt z restavrantom in gledališčem. Na višini 75 metrov dirkališče; na 120 metrov vrt s palmami, na 150 m. zvezdarna. Stolp bo stal okolu 5 milijonov kron.

Umrli je vč. mons. Anton Cibič, dekan v Črničah in č. kanonik prvostolnega kapitula po kratki — toda mučni bolezni. na Velikonočni ponedeljek dne 16. t. m. Blagi pokojnik je zadnji-krat z zelo veliko težavo maševal na tiho nedeljo. — Previden je bil ponovno s srčstvi za umirajoče. Rojen je bil v Dolu pri Podsobotinu dne 16. j. n. 1832. Posvečen v mašnika dne 21. sept. 1858. Služboval je v Črničah od l. 1878. do svoje smrti. Pogreb je bil v sredo dne 18. t. m. predp. v Črničah. Večni pokoj njegoví duši!

Usmilite se ubogih sirot! Umrli je v torek dne 24. aprila v Rojanu udovala Katarina Semec zapustivša šest nepreskrbljenih otročičev. Mož ji je bil umrl pred tremi leti. Kdor more, naj kaj malega daruje v denarju ali obleki za uboge sirote. Darove prejema in objavlja rojanski kaplan Jakob Uknar.

Mej procesijo vstajenja v Rojanu so tatovi, vpočabivši priliko, da so šli ljudje k procesiji, pokradli v dveh hišah v Škorklji nad rojansko cerkvijo. V hiši št. 262 so družini Orešek odnesli 51 kron denarja in 2 para zlatih uhanov, v hiši št. 511 so pa okrali družino Kranjc, kateri so odnesli 300 kron denarja. V prvo navedenem kraju so odprli vrata stanovanja z vetrihom in so po izvršeni tatvini poskušali odpreti še drugo stanovanje v isti hiši, a tu se jim je zlomil vetrih. Pri Kranjčevih so pa ulomili privzdignivši vrata z železnim drogom.

Lupinje jaje mečejo ljudje navadno v smetišče. Pa malokdo misli, da so te lupinje jako koristna primes pri pitanju mladih živali. Lupine imajo namreč v sebi mnogo fosforne soli, koje potrebuje mlado telo. Dobro bo če stolčes lupine na drobno in jih primešaš med hrano žrebetom in teletom. Kdor je to poskusil, se ne more prehladiti, koliko je to koristilo.

Sredstvo zopar pijanstvo. Kakor je slepilo in preslepilo ljudi več angleških in italijanskih tvrdek s „sredstvi zoper pijanstvo“, ki so bila vsa seveda sama sleparija, tako hoče preslepiti tudi zdaj neki A. Ernst v Bazlu, ki priporoča iz lastne skušnje nekakšne praške zoper pijanstvo. Vse skupaj je samo sleparstvo.

MESEC MAJMIK.

Kdor ima srce,
ki Marijo ljubi,
upati že sme
da vbeži pogubi.

Narava se je praznično odela, da počasti svojo Nebeško Kraljico Marijo. Nebo se je zvedrilo. Travniki in drevje zeleni, rožice cveto in širijo prijeten vonj okolo sebe. Prve črešnje nam

že rudeče nasproti, Ptičice žvrgole. Ti pa slovensko srce ljubi, ljubi Marijo in posveti na poseben način ves mesec majnik. Udeležujte se vsi če le morete v cerkvi lepih šmarnic.

Vspored slovenskih šmarnic v Trstu in v predmestju :

A) V mestu :

1) Pri *Novem Sv. Antonu vsaki dan* ob 5 uri zjutraj sv. maša s slovenskim petjem in govor (oziroma branje.)

2) Pri *Sv. Vincencu vsaki dan* ob 5 uri in pol zjutraj sv. maša in govor (oziroma branje.)

3) Pri *Sv. Jakobu vsaki dan* ob 5 uri in pol govor (branje), potem sv. maša.

4) V *armenski cerkvi* za slovensko žensko Marijino družbo vsako nedeljo in praznik ob 5 uri popoldne.

B) V predmestju.

1) V *Rojanu* vsak dan ob 5 uri zjutraj sv. maša, zvečer ob 7 uri vsak drugi dan govor (branje) z rožnim vencem.

2) Pri *Sv. Ivanu* (Vrdeli) ob 5 uri zjutraj sv. maša in ob 7 uri zvečer govor ali branje z rožnim vencem.

3) V *Barkovljah* vsak dan ob 5 uri in pol zjutraj sv. maša; zvečer ob 7 uri govor (branje).

4) V *Škednju* vsak dan ob 5 uri zjutraj sv. maša, ob 7 uri zvečer govor (branje) z rožnim vencem.

Za kratek čas.

(Napisal — Števo E.)

Dva žida. Reven žid pride k bogatemu bankirju in mu s živo besedo slika svojo bedo. «Poglejte» — je dejal — «v veliki stiski sem: otroci stradajo, žena plaka, gospodar me pa podi iz hiše, ker nimam s čim plačati stanarine; usmilite se me, vi.» To vse je siromak opisal tako živo, da si je bogati žid od sočutja brisal solze, z eno roko si je solze otiral, z drugo je pa pozvonil in poklical slugo z naročilom: «Vrzi mi tega človeka skozi duri, sicer mi poči srce od — sočutja!»

Obešena koza. Skozi neko vas je imel pe-ljati prvokrat železniški vlak. Razume se, da je ta novica dvignila vso vas, da je privrelo staro in mlado k železniški progi. Tudi stara Maruša, ki je pasla kozo gori v bregu, si ne more kaj, da bi tega ne storila. Tam na prelazu priveže kozo za zatvornico (šrango), ker se je bala da

bi žival ne ušla ob čudnem vozu. Vlak drdra mimo. Maruša se pa križa, ker kaj takega še svoj živi dan ni videla, tudi koza se je splašila, a ni mogla nikamor, ker je bila dobro privezana. Vsa zamaknjena gleda Maruša za vlakom, a tedaj se pa kar naenkrat vzdigne zatvornica in potegne kozo kvišku. Uboga Maruša, kaj bo zdajle! «To so čarovnije», se ji izvije iz srca, ko vidi kozo viseti med nebom in zemljo. Pričela je klicati na pomoč, katero je tudi prijela od blizu stoječega železničnega čuvaja, ki je s zanimanjem opazoval ves dogodek.

Naša slika.

Današnja slika kaže prav zanimiv prizor, koliko otrok si upa Indijanec naložiti na svoje živinče. Indijanec so star rod severne Amerike. Barve so rudečkaste. Sedaj vedno bolj izumirajo. Med njimi sta misijonarila naša vrla rojaka Pirc in škof Baraga.

Uganke.

I. Pravilno razvrščene čke zadnjič priobčenega pravokotnika dadò od zgoraj dol te-le besede: kovač, mreža, kosce, mleko, Milan, Alojz, javor, sredi, želod, Azija, kokoš, štola, lonec, krona, mačka. Po sredi se čita „veselo Velikonoč“. — Prav so jo pogodili: Engelsberga Fr. v Krškem, Pustišek Mihael v Zdolah, Valentič Angela v Trstu. Terpin Anton, Podsabotinom, Kocijančič Zvonko v sv. Antonu pri Koprju in Lavrenčič Francišek v Komnu.

Darilo prejme takrat Lavrenčič Francišek.

Novi uganke

- 1) Na suknjo kaže Peter boter glej, prazna žepa sta oba. In vendar nekaj ima noter, kdo pač ugane, kaj ima?
- 2) Pet bratov je, vsi samski so, vsi eno delo imajo, a vendar prav različni so, ko staro pesem godejo. Ta prvi drsa velik bas, a drugi vbira violončel, in tretji piska, dela vrišč, četrti piha v bombardon, a peti tolče bum, bum, bum, da pride kar peklenski šum. Kdor se učil naš «abece» ugane bratcev teh ime.

(Terpin Anton).

Čas zglastitve za darilo do 8. maja.